

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO IR  
LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2005 M. KOVO 21 D.  
ĮSAKYMO NR. A1-78/V-179 „DĖL DARBINGUMO LYGIO NUSTATYMO KRITERIJŲ  
APRAŠO IR DARBINGUMO LYGIO NUSTATYMO TVARKOS APRAŠO  
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2017 m. birželio 29 d. Nr. A1-330/V-809  
Vilnius

1. P a k e i č i a m e Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir 2 priedą išdėstome nauja redakcija (pridedama).

2. P a k e i č i a m e Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

2.1. Pakeičiame I skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

**„I SKYRIUS**

**BENDROSIOS NUOSTATOS“.**

2.2. Pakeičiame 3 punktą ir jį išdėstome taip:

„3. Teisę į darbingumo lygio nustatymą turi Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 1 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti asmenys.“

2.3. Pakeičiame 6.4 papunktį ir jį išdėstome taip:

„6.4. Kitos šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas.“

2.4. Pakeičiame II skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

**„II SKYRIUS**

**DOKUMENTŲ, REIKALINGŲ DARBINGUMO LYGIUI NUSTATYTI,  
PATEIKIMAS“.**

2.5. Pakeičiame III skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

**„III SKYRIUS**

## **DARBINGUMO LYGIO NUSTATYMAS“.**

2.6. Pakeičiame 10.5 papunktį ir jį išdėstome taip:

„10.5. esant šio Tvarkos aprašo 27.3–27.14 papunkčiuose nurodytoms priežastims, asmuo papildomai pateikia šiuos dokumentus:“.

2.7. Pakeičiame 17.4 papunktį ir jį išdėstome taip:

„17.4. darbingiems asmenims, t. y. tiems asmenims, kurių darbingumo lygis yra 60 procentų ir daugiau ir kurių darbingumo lygio priežastys nurodytos šio Tvarkos aprašo 27.3–27.14 papunkčiuose, pažymą;“.

2.8. Pakeičiame 18 punktą ir jį išdėstome taip:

„18. Pirmą kartą vertinant asmens darbingumo lygį, kuriam, vadovaujantis Profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-302 „Dėl Profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo kriterijų aprašo ir Profesinės reabilitacijos paslaugų teikimo bei finansavimo taisyklių patvirtinimo“, nustatomas profesinės reabilitacijos paslaugų poreikis, darbingumo lygis nustatomas vieneriems metams.“

2.9. Pripažįstame netekusiais galios 20–22 punktus.

2.10. Pakeičiame 24 punktą ir jį išdėstome taip:

„24. Dėl priežasčių, nurodytų šio Tvarkos aprašo 27.3–27.4 papunkčiuose, darbingumo lygis nustatomas atskirai, nevertinant kitų ligų ar traumų pasekmių, nesusijusių su nurodytų priežasčių nustatymu. Šiuo atveju asmens darbingumo lygis prilyginamas baziniam darbingumui. Dėl kiekvienos priežasties išduodama atskira pažyma.“

2.11. Pakeičiame 25 punktą ir jį išdėstome taip:

„25. Dėl priežasčių, nurodytų šio Tvarkos aprašo 27.5–27.14 papunkčiuose, darbingumo lygis nustatomas atskirai, nevertinant kitų ligų ar traumų pasekmių, nesusijusių su nurodytų priežasčių nustatymu. Dėl kiekvienos priežasties išduodama atskira pažyma.“

2.12. Pakeičiame 26 punktą ir jį išdėstome taip:

„26. Kai asmeniui yra nustatoma daugiau nei viena darbingumo lygio priežastis, darbingumo lygis nustatomas dėl kiekvienos priežasties atskirai. Jeigu asmeniui nustatomas darbingumo lygis dėl priežasčių, nurodytų šio Tvarkos aprašo 27.3 ir (ar) 27.4 papunkčiuose, ir yra organizmo funkcijų sutrikimas tik dėl nelaimingo atsitikimo darbe ir (ar) profesinės ligos (kitų organizmo funkcijų sutrikimų, turinčių įtakos asmens darbingumo lygiui, nėra), pažymose įrašomos priežastys, nurodytos šio Tvarkos aprašo 27.3 ir (ar) 27.4 papunkčiuose.“

2.13. Pakeičiame IV skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

## **„IV SKYRIUS**

## **DARBINGUMO LYGIO PRIEŽASTYS IR ATSIRADIMO LAIKAS“.**

2.14. Pakeičiame V skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

### **„V SKYRIUS**

#### **DARBINGUMO LYGIO TERMINAI“.**

2.15. Pakeičiame 34 punktą ir jį išdėstome taip:

„34. Kai pakartotinis darbingumo lygis vertinamas vadovaujantis šio Tvarkos aprašo 35.3, 35.4 ir 35.5 papunkčiais, darbingumo lygio nustatymo termino pradžia yra sprendimo NDNT priėmimo diena, išskyrus atvejus, kai:

34.1. pakartotinis darbingumo lygis vertinamas, atsižvelgiant į Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos pateiktą išvadą. Tokiu atveju darbingumo lygio nustatymo termino pradžia yra diena, kai darbingumo lygis NDNT asmeniui buvo nustatytas pirmą kartą;

34.2. vadovaujantis šio Tvarkos aprašo 35.3 papunkčiu, atlikus pakartotinį darbingumo lygio vertinimą dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe ar profesinės ligos, pakeičiamas anksčiau priimtas NDNT sprendimas. Tokiu atveju darbingumo lygio nustatymo termino pradžia yra keičiamame NDNT teritorinio skyriaus sprendime nurodyta darbingumo lygio nustatymo termino pradžia. Anksčiau NDNT teritorinio skyriaus priimtas sprendimas ir išduotos pažymos laikomos negaliojančiais;

34.3. darbingumo lygį įvertinus pakartotinai, nustatomas mažesnis asmens darbingumas. Tokiu atveju darbingumo lygio nustatymo termino pradžia yra keičiamame NDNT teritorinio skyriaus sprendime nurodyta darbingumo lygio nustatymo termino pradžia. Anksčiau NDNT teritorinio skyriaus priimtas sprendimas ir išduotos pažymos laikomos negaliojančiomis.“

2.16. Pakeičiame VI skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

### **„VI SKYRIUS**

#### **PAKARTOTINIS DARBINGUMO LYGIO VERTINIMAS“.**

2.17. Pakeičiame 37 punktą ir jį išdėstome taip:

„37. Asmens darbingumo lygis pagal šio Tvarkos aprašo 35.1 ir 35.2 papunkčius pakartotinai įvertinamas ir sprendimas priimamas per 15 darbo dienų nuo visų darbingumo lygio pakartotiniam vertinimui reikiamų dokumentų NDNT gavimo dienos, pagal 35.3 ir 35.5 papunkčius – per 30 kalendorinių dienų nuo visų darbingumo lygio pakartotiniam vertinimui reikiamų dokumentų NDNT gavimo dienos, pagal 35.4 papunktį – per Ginčų komisijos nustatytą laiką.“

2.18. Pakeičiame VII skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

### **„VII SKYRIUS**

## **ASMENS TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ“.**

2.19. Pakeičiame 43.2 papunktį ir jį išdėstome taip:

„43.2. būti supažindintas su darbingumo lygio nustatymo tvarka, kriterijais, Asmens veiklos ir gebėjimų dalyvauti pildant klausimyną ir vertinant asmens darbingumo lygį, bei priimtu NDNT sprendimu;“.

2.20. Pakeičiame VIII skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

### **„VIII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ“.**

2.21. Pakeičiame 47 punktą ir jį išdėstome taip:

„47. Už asmens supažindinimą su darbingumo lygio nustatymo procedūra, Asmens veiklos ir gebėjimų dalyvauti klausimyno pildymo tvarka ir už asmens darbingumo lygio vertinimo teisingumą ir pagrįstumą atsako NDNT darbuotojai, atlikę darbingumo lygio vertinimą. Už sprendimo dėl asmens darbingumo lygio nustatymo teisingumą ir pagrįstumą atsako NDNT teritorinio skyriaus, kuriame vertinamas darbingumo lygis ir priimamas sprendimas, vedėjas arba NDNT direktoriaus įgaliotas priimti sprendimus atstovas.“

2.22. Pakeičiame IX skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

### **„IX SKYRIUS DARBINGUMO LYGIO NUSTATYMO PERIODINĖ KONTROLĖ“.**

2.23. Pakeičiame 49 punktą ir jį išdėstome taip:

„49. NDNT teritorinių skyrių priimtų sprendimų periodinė kontrolė, kuri įgyvendinama vykdamas planinius ir neplaninius NDNT teritorinių skyrių priimtų sprendimų patikrinimus, atliekama NDNT direktoriaus nustatyta ir su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija suderinta tvarka.“

Socialinės apsaugos ir darbo ministras  
Sveikatos apsaugos ministras

Linas Kukuraitis  
Aurelijus Veryga

Darbingumo lygio nustatymo kriterijų  
aprašo  
2 priedas

(Asmens veiklos ir gebėjimų dalyvauti klausimyno forma)

**NEĮGALUMO IR DARBINGUMO NUSTATYMO TARNYBA PRIE SOCIALINĖS  
APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

**ASMENS VEIKLOS IR GEBĖJIMŲ DALYVAUTI KLAUSIMYNAS**

\_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(asmens vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_  
(asmens (atstovo) tėvų, globėjo (rūpintojo) ar jo įgalioto atstovo vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_  
(Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos  
darbuotojo, atlikusio vertinimą ir užpildžiusio klausimyną, vardas ir pavardė)

**Su darbingumo lygio vertinimo tvarka esu supažindintas, asmens veiklos ir  
gebėjimų dalyvauti klausimyno reikšmė, vertinant darbingumo lygį, man yra žinoma.**

Asmuo (jo atstovas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_  
(data)

Pirma klausimyno dalis pildoma remiantis darbingumo lygiui nustatyti pateiktais dokumentais ir informacija.

Pildant klausimyną reikia pažymėti (apibraukti) atitinkamą balą ir įrašyti bendrą surinktų balų skaičių.

| <b>1. Profesinė, darbinė veikla bei aplinkos prieinamumas</b> |                                                                                                 | <b>Balai</b> |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>1.1. Amžius</b>                                            | 55 metai ir daugiau                                                                             | 4            |
|                                                               | 45–54 metai                                                                                     | 3            |
|                                                               | 35–44 metai                                                                                     | 2            |
|                                                               | Iki 35 metų                                                                                     | 1            |
| <b>1.2. Profesinė kvalifikacija</b>                           | Neturi profesinės kvalifikacijos arba turimos negali panaudoti                                  | 4            |
|                                                               | Būtina profesinė rehabilitacija                                                                 | 3            |
|                                                               | Negali panaudoti turimos profesinės kvalifikacijos, bet gali dirbti kitos kvalifikacijos darbus | 2            |
|                                                               | Turi profesinę kvalifikaciją ir gali ją panaudoti                                               | 1            |
|                                                               | Profesinė kvalifikacija atkurta arba įgyta nauja profesinė                                      | 0            |

|                                                                                          |                                                                                       |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|---|
|                                                                                          | kvalifikacija profesinės reabilitacijos programos metu                                |   |
| <b>1.3. Darbo patirtis ir darbo įgūdžiai, kuriuos asmuo gali panaudoti darbo vietoje</b> | Neturi darbo patirties ar darbo įgūdžių ir negali jų įgyti                            | 4 |
|                                                                                          | Prarado darbo patirtį ir darbo įgūdžius, nes turi ilgesnę kaip 3 metų darbo pertrauką | 3 |
|                                                                                          | Neturi darbo patirties ir darbo įgūdžių, bet gali juos įgyti                          | 2 |
|                                                                                          | Turi darbo patirtį ir darbo įgūdžius, gali juos panaudoti                             | 1 |
| <b>1.4. Fizinės, darbinės ir informacinės aplinkos pritaikymas</b>                       | Būtinai sudėtingas ir fizinės, ir darbinės, ir informacinės aplinkos pritaikymas      | 4 |
|                                                                                          | Būtinai sudėtingas darbinės aplinkos pritaikymas                                      | 3 |
|                                                                                          | Būtinai nesudėtingas fizinės ar darbinės, ar informacinės aplinkos pritaikymas        | 2 |
|                                                                                          | Fizinės darbinės ir informacinės aplinkos pritaikymas nebūtinai                       | 0 |
| <b>Profesinės, darbinės veiklos bei aplinkos prieinamumo įvertinimas</b>                 |                                                                                       |   |

Antroje klausimyno dalyje pateikti klausimai, susiję su kasdiene asmens veikla. Pildant klausimyną reikia pažymėti (apibraukti), kaip dažnai kiekviena iš išvardytų veiklų kėlė rūpesčių pastarąjį mėnesį:

0 balų – kai asmuo nepatiria veiklos ir gebėjimų dalyvauti sunkumų;

1 balas – kai asmuo patiria veiklos ir gebėjimų dalyvauti sunkumų: yra savarankiškas, tačiau kasdienėje veikloje kartais reikalingos pagalbinės priemonės ir kito asmens pagalba;

2 balai – kai asmuo patiria veiklos ir gebėjimų dalyvauti sunkumų: yra iš dalies savarankiškas, tačiau kasdienėje veikloje visada reikalingos pagalbinės priemonės ir kartais reikalinga kito asmens pagalba;

3 balai – kai asmuo patiria veiklos ir gebėjimų dalyvauti sunkumų: nėra savarankiškas, kasdienėje veikloje visada reikalingos pagalbinės priemonės ir kito asmens pagalba.

4 balai – kai asmuo patiria veiklos ir gebėjimų dalyvauti sunkumų: savarankiškai negali atlikti jokio veiksmo, reikalinga absoliuti pagalba, kasdienėje veikloje visiškai priklausomas nuo pagalbinių priemonių ir kitų asmenų pagalbos.

| <b>2. Veikla ir gebėjimas dalyvauti</b>                                            | <b>Veikla kėlė rūpesčių pastarąjį mėnesį</b> |   |   |   |   |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|---|---|---|---|
| <b>2.1. Mobilumas (judėjimas)</b>                                                  |                                              |   |   |   |   |
| 2.1.1. Ar turi sunkumų sėdėdamas ir stovėdamas ilgesnį laiką, pavyzdžiui, 30 min.? | 0                                            | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.1.2. Ar turi sunkumų atsisėdėdamas ir (ar) atsistodamas?                         | 0                                            | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.1.3. Ar turi sunkumų vaikščiodamas?                                              | 0                                            | 1 | 2 | 3 | 4 |
| <b>Mobilumo įvertinimas</b>                                                        |                                              |   |   |   |   |
| <b>2.2. Pažinimas</b>                                                              |                                              |   |   |   |   |

|                                                                                                                                               |   |   |   |   |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|
| 2.2.1. Ar turi sunkumų susikaupti ką nors darydamas 10 min.?                                                                                  | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.2.2. Ar turi sunkumų prisimindamas ką nors svarbaus?                                                                                        | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.2.3. Ar turi sunkumų suprasdamas bendrais bruožais kitų žmonių kalbą (apie ką kiti kalba) arba perskaitytą tekstą?                          | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| <b>Pažinimo įvertinimas</b>                                                                                                                   |   |   |   |   |   |
| <b>2.3. Bendravimas (sunkumai, susiję su sveikatos būkle, liga, sužalojimu, emocine būkle, alkoholio ar toksinių medžiagų nulemta būseną)</b> |   |   |   |   |   |
| 2.3.1. Ar turi sunkumų bendraudamas su aplinkiniais (pvz.: pasisveikinti, prireikus padėkoti, atsiprašyti ir kt.)?                            | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.3.2. Ar turi sunkumų bendraudamas su artimais asmenimis?                                                                                    | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| <b>Bendravimo įvertinimas</b>                                                                                                                 |   |   |   |   |   |
| <b>2.4. Savarankiškumas (savipriežiūra)</b>                                                                                                   |   |   |   |   |   |
| 2.4.1. Ar turi sunkumų prausdamasis visą kūną savarankiškai?                                                                                  | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.4.2. Ar turi sunkumų savarankiškai rengdamasis?                                                                                             | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.4.3. Ar turi sunkumų savarankiškai valgydamas?                                                                                              | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.4.4. Ar turi sunkumų savarankiškai naudodamasis tualetu?                                                                                    | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.4.5. Ar sunku likti vienam keletą dienų ?                                                                                                   | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| <b>Savarankiškumo įvertinimas</b>                                                                                                             |   |   |   |   |   |
| <b>2.5. Kasdienė veikla</b>                                                                                                                   |   |   |   |   |   |
| 2.5.1. Ar turi sunkumų savarankiškai užsiimdamas kasdiene veikla?                                                                             | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.5.2. Ar turi sunkumų disponuodamas finansiniais ištekliais?                                                                                 | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| <b>Kasdienės veiklos įvertinimas</b>                                                                                                          |   |   |   |   |   |
| <b>Bendra visų sričių balų suma</b>                                                                                                           |   |   |   |   |   |

#### ATSAKYMŲ VERTINIMAS

| Balai | Koeficientas |
|-------|--------------|
| 0–3   | 1,2          |
| 4–18  | 1,1          |
| 19–37 | 1            |
| 38–72 | 0,8          |
| 73–76 | 0,7          |

Vertinimą atliko ir klausimyną užpildė

\_\_\_\_\_  
(pareigų pavadinimas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

Susipažinau

Asmuo (jo atstovas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

Pastabos \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_